

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارزیابی عملکرد تفویض اختیارات
انجام شده جهت واگذاری وظایف ستاد
به سازمان های بازرگانی استان ها

شماره ثبت مرکز اسناد مؤسسه: ۱۷۲۲ مورخ ۱۳۸۴/۵/۲۶۹

مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

فلاح شمسی، میرفیض، ۱۳۴۵ -
ارزیابی عملکرد تفویض اختیارات انجام شده جهت واگذاری وظایف
ستاد به سازمان های بازرگانی استان ها / میرفیض فلاح شمسی، حسن
عباس زاده، میرعلی نقوی. -- تهران: موسسه مطالعات و پژوهشهای
بازرگانی، ۱۳۸۵.

۱۳۸ ص: جدول، نمودار.
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۱۳۷ - ۱۳۸.
۱. دولت -- ایران -- عدم تمرکز. ۲. اصلاح نظام اداری -- ایران. ۳.
سازمانهای بازرگانی -- ایران. الف. عباس زاده، حسن. ب. نقوی، میرعلی.
ج. شرکت چاپ و نشر بازرگانی. د. عنوان.
۴ الف / ۱۱۳ JS ۲۵۱ / ۰۰۷۳

کتابخانه ملی ایران
۸۵-۱۴۳۷۷م

شابک: ۹۶۴-۴۶۹-۲۱۴-۴

نام کتاب: ارزیابی عملکرد تفویض اختیارات انجام شده جهت واگذاری وظایف
ستاد به سازمان های بازرگانی استان ها

شناسنامه پدیدآورندگان:

معاونت پژوهشی
بخش پژوهش های استانی
مسئول طرح: جمشید فهیمی فر
مجری طرح: دکتر میرفیض فلاح شمسی
همکاران طرح: حسن عباس زاده و میرعلی نقوی
ویرایش ادبی و نسخه پردازی: اشرف اشجاری
صفحه آرایی: آذر سعیدلونیا

شناسنامه کتاب

چاپ اول: تیر ماه ۱۳۸۵

توزیع محدود: ۳۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
ناشر: موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، شماره ۲۴۰ تلفن: ۶۶۹۳۹۳۲۹

پیشگفتار

موضوع تمرکززدایی و تفویض اختیار به علت تورم بیش از حد بدنه ستادی سازمان‌های دولتی، افزایش بی‌رویه مخارج دولت در بودجه، ناکارآمدی دولت در حل مشکلات، از برنامه اول توسعه اقتصادی - اجتماعی جامعه و پیچیده‌تر شدن جوامع و نیاز به برنامه‌ریزی غیرمتمرکز برای حل مشکلات مورد توجه قرار گرفته است.

در پژوهش حاضر کارایی و اثربخشی تفویض اختیار انجام شده از واحد ستادی وزارت بازرگانی به سازمان‌های بازرگانی استان‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این رابطه از دو گروه از دست‌اندرکاران در قالب مجریان و سیاست‌گذاران تفویض اختیار به عنوان نمونه آماری استفاده گردیده است.

با توجه به اثرات مخرب تفویض اختیار ضعیف یا نادرست، ارزیابی عملکرد اختیارات تفویض شده به سازمان‌های بازرگانی در استان‌ها از اهمیت زیادی برخوردار خواهد بود. با انجام این ارزیابی، علاوه بر تعیین میزان اثربخشی اقدامات صورت گرفته جهت تحقق اهداف برنامه‌های توسعه، با شناخت دلایل عدم موفقیت احتمالی تفویض اختیارات صورت گرفته و با مطالعه تطبیقی می‌توان مناسب‌ترین شیوه تفویض اختیار و مکانیزم‌های اجرای

آن را مشخص و راه کارهای مناسبی را برای تمرکززدایی ساختار اداری دولت پیشنهاد نمود.

تحقیق حاضر در شش فصل انجام شده که در فصل اول کلیات، فصل دوم مفاهیم و چارچوب نظری تمرکززدایی و تفویض اختیار، فصل سوم مطالعات تطبیقی تفویض اختیار در کشورهای در حال توسعه، فصل چهارم روش شناسی تحقیق، فصل پنجم تجزیه و تحلیل داده ها و در فصل ششم نتیجه گیری و پیشنهادات ارائه شده است.

در پایان از زحمات مجری طرح آقای میرفیض فلاح شمس و همکاران ایشان، مسئول طرح آقای جمشید فهیمی فر و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی که در تهیه، چاپ و انتشار این اثر ثقل زحمت نموده اند، تشکر و قدردانی می شود.

مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

۱	فصل اول : کلیات
۱	۱ - بیان موضوع
۴	۲ - ضرورت تحقیق
۵	۳- ادبیات تحقیق
۸	۴- چارچوب نظری
۱۰	۵- روش شناسی تحقیق
۱۰	۶- اهداف تحقیق
۱۱	۷- پرسش های اصلی و فرعی تحقیق
۱۲	۸- فرضیه های تحقیق
۱۳	۹- تعاریف عملیاتی وازه های کلیدی
۱۵	فصل دوم : مفاهیم و چارچوب نظری تمرکززدایی و تفویض اختیار
۱۵	بخش اول : مفاهیم و اصول

۱۵	مقدمه
۱۶	مفاهیم تمرکز و عدم تمرکز
۱۸	مفهوم تفویض اختیار
۱۹	شروط لازم برای تفویض اختیار
۲۰	رابطه عدم تمرکز و تفویض اختیار
۲۰	ضرورت و اهمیت تفویض اختیار
۲۱	عوامل اثرگذار بر عدم تمرکز
۲۲	اصول تفویض اختیار
۲۳	فرایند تفویض اختیار
۲۳	مهارت‌های تفویض اختیار
۲۵	مزایای تفویض اختیار
۲۵	موانع تفویض اختیار
۲۶	عوامل تعیین کننده درجه تفویض اختیار
۲۷	پیامدهای تفویض اختیار
۲۸	مزایای سیستم عدم تمرکز اداری
۲۹	معایب سیستم عدم تمرکز اداری
۲۹	عوامل موثر بر درجه عدم تمرکز اداری و سیاسی
۳۰	دلایل گرایش به سوی عدم تمرکز
۳۱	دلایل گرایش به تمرکز
۳۱	الگوهای تفویض اختیار سازمانی
۳۵	بخش دوم: تمرکززدایی به شیوه دموکراتیک
۳۵	مفهوم عدم تمرکز دموکراتیک
۳۷	ویژگی‌ها و روابط اصلی در عدم تمرکز دموکراتیک
۴۰	الگوهای عدم تمرکز دموکراتیک
۴۱	ملاحظات طراحی عدم تمرکز دموکراتیک

۴۳	مراحل اجرای عدم تمرکز دموکراتیک طراحی شده
۴۹	فصل سوم: مطالعات تطبیقی تفویض اختیار در کشورهای در حال توسعه
۴۹	مقدمه
۵۰	ویژگی‌های تفویض اختیار در کشورهای مورد مطالعه
۵۰	ابهام در اهداف طرح تفویض اختیار در کشورهای مورد مطالعه
۵۱	عوامل موفقیت طرح تفویض اختیار
۵۲	مطالعه تطبیقی تمرکززدایی و تفویض اختیار در چند کشور
۵۲	عوامل اصلی موفقیت تفویض اختیار
۵۲	گوآتمالا
۵۴	مالی
۵۵	تایلند
۵۹	تجربه کره در اصلاح اداری
۶۱	ساختار سلسله مراتب دولت‌های محلی
۶۲	خودکفایی مالی دولت محلی در کره
۶۴	شکل‌های مطلوب سیستم مستقل محلی
۶۴	تجدید سازمان واحدهای دولت محلی
۶۶	افزایش ظرفیت مالی محلی
۶۷	ترتیبات جدید ارتباط بین دولت‌های محلی و ملی
۶۸	الگوی رفتاری مطلوب مدیران محلی
۶۸	گسترش مشارکت افراد ساکن محلی
۶۹	نتایج
۷۱	فصل چهارم: روش‌شناسی تحقیق
۷۱	مقدمه
۷۱	۱-۴ - روش تحقیق

۷۲	۲-۴- جامعه آماری
۷۲	۳-۴- نمونه و روش نمونه گیری
۷۳	۴-۴- ابزار اندازه گیری و جمع آوری اطلاعات
۷۳	۵-۴- متغیرهای تحقیق
۷۴	۶-۴- روش تجزیه و تحلیل آماری
۷۵	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها
۷۵	۱-۵- تجزیه و تحلیل اطلاعات جمعیت شناختی
	۲-۵- بررسی روش ها، آثار و نتایج فعالیت های تفویض شده به سازمان های بازرگانی
۷۹	استان ها از دیدگاه مجریان
۸۹	۳-۵- تجزیه و تحلیل اطلاعات جمعیت شناختی سیاست گذاران
	۴-۵- بررسی روش ها، آثار و نتایج فعالیت های تفویض شده به سازمان های بازرگانی
۹۱	استان ها از دیدگاه سیاست گذاران
۱۰۱	۵-۵- مقایسه تحلیلی دیدگاه های مجریان و سیاست گذاران تفویض اختیار
۱۱۱	فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۱۲	۱-۶- یافته های تحقیق
۱۱۴	۲-۶- آسیب شناسی دلایل عدم موفقیت کامل طرح تفویض اختیار
۱۱۸	۳-۶- پیشنهادات
	ضمایم:
۱۲۵	پرسش نامه مجریان تفویض اختیار
۱۳۰	پرسش نامه سیاست گذاران تفویض اختیار
۱۳۵	جدول خلاصه پیشنهادات